

О. ХЕНРИ

КОЙ Е ПО-СПОСОБНИЯТ

Превод от английски: Тодор Вълчев, 1993

chitanka.info

Седяхме с Джеф Питърс пред две чинии спагети в ъгъла на ресторанчето „Провенцано“ и той ми обясняваше, че има три вида мошеничество.

Джеф идва всяка зима в Ню Йорк да хапне спагети, да погледа параходите по Ист Ривър от дълбините на разкошното си палто от чинчила и да се запаси с чикагска конфекция в един от магазините на Фултън Стрийт. През останалите три сезона можете да го намерите по на запад — обсегът му на дейност се простира от Споукан до Тампа. Той се гордее с професията и защитава достойнствата ѝ чрез уникална етична философия. Професията му не е нова. Тя дава надежден, радушен и неограничен приют на неспокойните и неразумни долари на неговите близки.

В каменната джунгла, където Джеф прекарва самотната си годишна ваканция, той с удоволствие глаголства за многочислените си приключения — както привечер хлапакът обича да си свирка в гората. Ето защо аз отбелязвам в календарчето си времето, когато Джеф ще пристигне в Ню Йорк, за да открие в „Провенцано“ разговори за залятата с вино маса в ъгъла между буйния фикус и палацо де ла н'ам кво си в рамка на стената.

— Има два вида мошеничество — казва Джеф, — които трябва да бъдат премахнати със закон. Имам предвид спекулациите на Уолстрийт и кражбата с взлом.

— Почти всеки ще се съгласи с първото — смее се аз.

— Не, кражбата с взлом също трябва да бъде премахната — казва Джеф и аз започвам да си мисля дали моят смях не е бил неуместен. — Преди три месеца — продължава Джеф — имах щастието да опозная екземпляри от двете гореказани разновидности на нелегалното изкуство. Съдбата ме срещна едновременно с член на съюза на взломаджииите и с един от нашенските финансови Наполеони.

— Интересно съчетание — казах с прозявка. — Аз разправях ли ти как миналата седмица ударих с един изстрел патица и катеричка?

Знаех как да измъквам от Джеф неговите истории.

— Чакай първо да ти кажа за тези пиявици, които запречват колелото на обществения живот, и с убийственоалчните си погледи тровят изворите на всяка почтеност — каза Джеф и в очите му заблестя чистия пламък на невинната добродетел. — Както ти обясних, преди три месеца попаднах в лоша компания. Това се случва два пъти

в живота на човека — когато е останал без грош и когато е много богат. Понякога и в най-законната работа късметът може да ти изневери. Бях в Арканзас и на един кръстопът свърнах в погрешна посока, която ме отведе в градче на име Пийвайн. Не трябваше да отивам там, понеже миналата пролет вече бях атакувал това градче и му бях нанесъл големи щети. Бях продал фиданки за шестстотин долара — сливи, череши, праскови и круши. Тамошните жители не преставаха да наблюдават пътя, очаквайки, че може пак да мина оттам. Вървя си аз по главната улица, стигам чак до дрогерията „Кристален палат“ и едва тогава си давам сметка, че сме попаднали в засада — аз и моя бял кон.

Жителите на Пийвайн хванаха Бил за юздата, а с мен подхванаха разговор, който едва ли Може да се каже, че нямаше връзка с фиданките. Съставиха комитет, който прокара поводи през отворите на жилетката ми, и ме поведоха към овощните градини. Работата беше там, че плодните им дръвчета не отговаряха на табелките си. Повечето се бяха оказали диви джанки и кучи дрян, но тук-таме имаше тополки и дъбчета. Единственото дърво, което можеше все пак да даде нещо, беше една вирджинска топола, пунала вече хубаво осинно гнездо.

Местните жители продължиха безсмислената програма до самия край на градчето. Там ми конфискуваха часовника и парите, а Бил и каручката оставиха като зложници. Казаха, че когато кучият дрян роди праскови, може да се върна и да си получа нещата. После ми свалиха поводите и ми посочиха пътя към Скалистите планини; и аз закрачих безметежно към непроходимите гори и пълноводните реки.

Когато си възвърнах мислителните способности, установих, че се движа по железопътната линия Арканзас-Тексас към някакъв неизвестен град. Жителите на Пийвайн бяха опразнили джобовете ми, ако не смятаме пакетче дъвка и точно тя ми спаси живота. Седнах аз на купчина траверси край линията, отхапах парченце дъвка и взех да си събирам мислите и осезанията.

Изведнъж профучава товарният влак, но след малко забавя ход, защото приближава града. От него изпада някакъв черен вързоп, който се търкаля двайсестина крачки в облак прах, после става на крака и започва да бълва ситни въглища и междуметия. Гледам — млад кръглолик човек, облечен за пътуване в спален вагон, а не в товарен, и с най-веселата усмивка, която можеш да си представиш на толкова грозно лице.

— Падна ли? — питам го аз.

— Тц. Сkochих — казва той. — Пристигнах на местоназначението си. Кой е този град?

— Още не съм проверил в картата — казвам му. — И аз пристигнах преди малко. Как ти харесва?

— Не ми харесва — казва той и върти ръката си насам-натам. — Това рамо, струва ми се... Не, нищо му няма.

Той се навежда да отупа праха от дрехите си и от джоба му изпада великолепна малка щангичка. Той я вдигна, изгледа ме мнително, после се усмихна и подаде ръка.

— Най-сърдечни поздрави, братко — казва. — Не съм ли те виждал миналото лято в южната част на Мисури, където продаваше оцветен пясък по половин долар чаената лъжичка, за да го сипват в газените си лампи, та газта да не избухва?

— Всъщност газта никога не избухва — казвам аз. — Избухва бензинът.

Но тъй или инак, подавам му ръка.

— Казвам се Бил Басит — представи се той — и ако не сметнеш за хвалба това, което е моя професионална гордост, мога да ти кажа, че сега ти имаш удоволствието да се запознаеш с един от най-големите взломаджии, стъпвали някога на земята, оросявана от река Мисисипи.

И тъй, сядаме ние с този Бил Басит на купчина траверси и започваме да се хвалим един пред друг, както подобава на хора на изкуството, работещи в една и съща област. Очевидно и той нямаше нито грош, така че много си допаднахме. Той ми обясни, че понякога се налага един крадец да пътува с товарен влак, както в случая, тъй като в Литъл Рок някаква камериерка му изиграла мръсен номер и той офейкал моментално.

— Занаятът ми е такъв — обяснява Бил Басит, — че за да играя успешно, налага се да играя малко като на лотария. Покажи ми къща, където има ценна плячка и готина камериерка, и можеш да бъдеш сигурен, че среброто ще бъде претопено и препродадено, аз, със салфетка на шията, ще си пия шато и ще кльопам трюфели, а полицията ще заключи, че кражбата е работа на вътрешен човек, защото племенникът на старата стопанка преподава вероучение. Първо, фигуративно казано, камериерката взе отпечатък от мен, а после, когато ме пусна в къщата, аз взех отпечатьци от ключалките. Но

това момиче от Литъл Рок ми сви номер. Видяла ме, че се качвам на трамвая с друго маце, и вместо да ми остави вечерта вратата отворена, беше я заключила. Пък аз имах готови ключове за вратите на втория етаж. Уви, драги. Беше ми отрязала пътя. Същинска Далила — заключи Басит.

По-нататък се изясни, че Бил се опитал да пусне в ход щангичката си, но момичето надало цяла поредица бравурни викове — като тези, които надават каубоите — и Бил се видял принуден да прескача всички препятствия от къщата до гарата. Тъй като нямал багаж, опитали се да осуетят заминаването му, но той успял да се метне на заминаващия товарен влак.

— Така — рече Бил Басит, след като разменихме мемоари за отминалите дни, — а сега аз съм гладен. Не вярвам този град да е заключен със секретна ключалка. Какво ще кажеш да извършим малко закононарушение и да се снабдим с пари за дребни разходи. Ти едва ли си взел със себе си средство, което стимулира растежа на косата, златни часовникови верижки или други незаконосъобразни стоки, които бихме могли пробутаме на тукашните тъпанари.

— Не съм — казвам. — Всичко остана в куфара ми в Пийвайн ведно с куп изящни патагонски диаманти и обикновени брошки. И те ще си останат там, докато дивите джанки не почнат да раждат жълтици и сочни сини сливи, които да наводнят пазара. Но на това не можем да разчитаме освен ако не вземем за съдружник Бърбанк^[1].

— Тогава — казва Басит — ще трябва да търсим друг изход.

— Когато се мръкне, може да взема назаем един фуркет от някоя жена и да отворя с него сейфа на Земеделската морска банка.

Докато разговаряме, на близката гара спира пътнически влак. От него слиза човек с цилиндър, но не откъм перона, и заситня по пътеката към нас. Нисък и дебел, с голям нос и миши очи, той носи скъп костюм и ръчна чанта, която крепи така внимателно, сякаш в нея има яйца или акции от железопътната компания. Отминава ни и продължава по пътеката, като че не забелязва близкия град.

— Тръгваме — казва ми Бил Басит и се понася след човека.

— Накъде? — питам го.

— О, господи — възкликва Бил, — мигар забрави, че се намираш в пустиня? И че пред очите ти току-що се изсипа манна? Не чуваш ли пърхането на крилете на враните? И ти си ми бил пророк Илия!

Настигнахме непознатия в края на гората и тъй като слънцето беше залязло, а мястото — безлюдно, никой не видя как го спряхме. Бил му сне цилиндъра, отри го с ръкава си и пак му го наложи.

— Какво означава това, господине? — пита непознатият.

— Когато нося цилиндър — обяснява Бил — и изпитвам сега нямам цилиндър, наложи се да използвам вашия. И понеже съм притеснен, не зная откъде да започна и как да ви обясня едно-друго, затова ще е най-добре първо да препипаме джобовете ви.

Бил Басит пребърка внимателно всички джобове и на лицето му се изписа отвращение.

— Дори часовник няма — взмути се той. — Как не ви е срам! Облечен като оберкелнер, пък беден като граф! Няма дори дребни за пътни. Къде ти е билета бе, човек?

Човекът обяснява, че не носи никакви авоари и ценни вещи. Но Басит му взема ръчната чантичка и я отваря. От нея изважда яки, чорапи и някаква изрезка от вестник. Бил я прочита внимателно и подава ръка на задържания.

— Братко — казва, — приеми моите най-сърдечни поздравии, а също извиненията на двама приятели. Аз съм Бил Басит, спец по взлома. Господин Питърс, запознайте се с господин Алфريد Е. Рикс. Подайте си ръце. Господин Питърс — продължава Бил — заема средно място между мен и теб, господин Рикс, що се отнася до всякакви золумии и пороци. Той винаги дава нещичко за парите, които получава. Много ми е драго да се запозная с теб, господин Рикс — с теб и с господин Питърс. За първи път се случвам на пленарно заседание на Националния синод на акулите, където са представени и трите бранша: грабеж, мошеничество и банково дело. Господин Питърс, моля разгледайте акредитивните писма на господин Рикс.

Вестникарската изрезка, която ми подаде Бил Басит, съдържаше снимка в едър план на този Рикс. Вестникът беше чикагски и почти на всеки ред се четяха проклетия по адрес на Рикс. Като прочетох всичко, в съзнанието ми остана това, че гореказаният Рикс разделил на парцели цялата онази част на щата Флорида, която лежи под водата, и ги продавал на наивници в разкошно обзаведената си кантора в Чикаго. След като прибрал някъде около сто хиляди долара, намерил се един от онези шавръкливи купувачи, дето все създават главоболия (лично аз познавах такива, които проверяваха с киселина купените от мен златни

часовници), та един от тези типове се записал на евтина екскурзия и отишъл да види не трябва ли да вдигне ограда и да развъди малко лимони за търговийка по коледните празници. Взел със себе си и земемер да установи границите на парцела му. Приближават се до брега и разбират, че имението „Райска долина“, така усилено рекламирано по вестниците, се намира в средата на езерото Окичоби на трийсет и шест фута под водата, а освен това езерото отдавна било обсебено от алигатори и щуки, тъй че цялата работа изглеждала доста съмнителна.

Естествено, собственикът на парцела се върнал в Чикаго и така нажежил атмосферата около Алфريد Е. Рикс, както тя е нажежена в дните, когато синоптиците предричат снеговалеж. Рикс се опитал да оспори обвинението като неоснователно, но не можал да оспори алигаторите. Една сутрин във всички вестници се появили статии на тази тема и Рикс се видял принуден да напусне дома си по аварийната стълба. Така наречените власти успели да предупредят банката, в която държал „спестяванията“ си, и той хукнал да бяга както си бил, като успял да си купи само дузина английски яки. Случайно имал у себе си безплатен железопътен билет, с който се добрал до градчето в пущинака, където и попадна на нас с Бил като пророк Илия III, само че без нито една врана.

След малко този Алфريد Е. Рикс започна да писка, че е гладен, но отхвърли решително хипотезата, че е способен да си плати кльопачката. Ако прибегнем до силогизми и параболи, бихме могли да кажем, че ние тримата олицетворявахме труда, търговията и капитала. Но когато търговията не разполага с капитал, не можеш изкара и грош. А когато капиталът не разполага с пари, започва стагнация, що се отнася до пържолите с лук. Така всичко опира до човека с щангичката.

— Братя разбойници — казва Бил Басит, — никога не се е случвало да изоставя приятелче в беда. В онази горичка, струва ми се, има немебелирани квартири. Да се преселиме там и да чакаме да се стъмни съвсем.

В горичката наистина се виждаше празна колиба и ние се настанихме в нея. Когато се мръкна, Бил Басит ни каза да чакаме и изчезна за половин час. Върна се с хляб под мишница, свински ребра и млин.

— Взех ги назаем от една ферма на Уошита Авеню — казва той.
— Яжте, пийте и се веселете!

Пълнолуние, луната изгрява, ние сядаме на пода на колибата и ядем на лунна светлина. А Бил Басит започва да се ежи.

— Понякога — казва (а устата му пълни с провинциални продукти) — излизам от кожата си, когато някой си въобразява, че е по-способен от мен в професията си. Я ми кажете какво щяхте да направите в сегашната аварийна ситуация, ако аз не бях ви спасил? Ти, например, Рикси?

— Трябва да призная — казва Рикс, но трудно му се разбира, защото устата му е пълна с млин, — че при дадените обстоятелства не бих могъл да предприема нещо, което да облекчи положението. Големите операции, с каквито аз се занимавам, естествено изискват внимателна предварителна подготовка. Аз...

— Знам, знам, Рикси — прекъсва го Бил Басит. — Не е нужно да продължаваш. Първо ти трябват петстотин долара за руса секретарка и дъбова мебел за четиристайната ти кантора. После още петстотин за рекламна дейност. Плюс две седмици време, за да почне рибата да кълве. В трудни минути на твоята помощ може да се разчита толкова, колкото на идеята да се обобществят жилищата, за да бъдат спасени наемателите, които се задушават от таксите за газ. А и твоите шашми, братко Питърс, няма да дадат по-бърз резултат.

— Ох, ох, ох — отвърщам аз, — още не съм те видял да превръщаш едно-друго в злато с магическата си пръчка, господин Добродушко. Иначе всеки може да потърка вълшебния пръстен за някакви жалки трохи.

— Това е само началото — смее се надменно Басит. — А ти почакай, госпожице Пепеляшке, ей сегичка идва да те вземе каретата с шест коня. Може би в ръкава си криеш нещо за начало.

— Сине мой — казвам, — аз съм петнайсет години по-стар от тебе и толкова млад, че мога да си направя застраховка за живот. Падал съм до дъното и пред и. На половин миля отгук проблясват светлините на града. Моят учител е Монтагю Силвър, най-големият уличник, преуспял с една количка. Сега по тези улици вървят стотици хора с мазни петна по дрехите. Дай ми една бензинова лампа, едно сандъче и калъп бял кастилски сапун за два долара, нарязан на...

— А откъде два долара? — прекъсна словото ми Бил Басит.

Можеш ли излезе на глава с такъв крадец?

— Не — продължава той, — вие и двамата сте баламурници. Капиталът е закрил кантората си, а търговията е пуснала капаците. И двамата гледате към труда и очаквате той да завърти колелото. Възражения няма, нали? Чудесно. Тази вечер ще ви покажа на какво е способен Бил Басит.

Басит ни съветва да не напускаме колибата, докато той не се върне, ако ще да се е развиделило, и тръгва към града, като си подсвирква весело.

Алфрид Е. Рикс си сваля обувките и палтото, покрива с копринена носна кърпичка цилиндъра си и ляга на пода.

— Мисля да се опитам да подремна — мърмори той. — Този ден ми се видя много уморителен. Лека нощ, драги господин Питърс.

— Моите почитания, Морфей — казвам аз. — Но смятам да поседя още малко.

Към два часа през нощта, доколкото мога да съдя по часовника си, останал в Пийвайн, пристига нашият трудов човек, сритва Рикс и ни вика при просвета на вратата, където луната грее най-силно. После разпръсва на пода пет пачки по хиляда долара всяка и започва да кудкудяка над тях като квачка над полога.

— Сега мога да ви разкажа някои неща за това градче — подхваща той. — Казва се Роки Спрингс и в него се строи масонски храм, за кмет се е кандидатира демократ, но както изглежда той ще получи шут от друг кандидат, популист, жената на съдията Тъкър е била болна от плеврит, но сега е по-добре. Наложил се да поговоря на тези лилипутски теми, преди да получа поне един сифон от извора на информация, която ми беше нужна. Така. В градчето има банка, която се нарича „Институт на доверчивия дървосекач и спестовния орач“. Снощи банката се затвори с двайсет и три хиляди долара в касата. Тази сутрин ще се отвори с осемнайсет хиляди — все звонк, затова не взех повече. Та това е положението, драги ми Търговия и Капитал. Да кажете нещо?

— Мой млади приятелю — вдига ръце Алфрид Е. Рикс, — нима сте ограбили банката? Ай, ай, ай!

— Не може да се говори така — казва Басит. — „Грабеж“ е доста груба дума. Цялата работа се свеждаше до това да разбере на коя улица е банката. Това градче е толкова тихо, че чак от ъгъла чувах как

тиката механизмът на сейфа: „Вдясно на четирисет и пет, вляво два пъти на осемдесет, вдясно на шейсет, вляво на петнайсет“ — всичко е толкова ясно, сякаш капитан на университетски футболен отбор дава на футболен жаргон нарежданията си. Сега, да знаете, момчета, това градче си ляга рано. Казаха ми, че още преди зори гражданите са на крак. Питам ги защо и те ми обясняват, че по това време закуската им вече е готова. А какво да кажем за щастливия Робин Худ? Не е ли време плячката да се дели? Готов съм да ви финансирам. Колко ви трябва? Казвай, Капитале!

— Мили мой млади приятелю — подхваща този лалугер Рикс и се изправя на задните си лапи, а с предните играе с лешници, — аз имам приятели в Денвър, които ще ме подпомогнат. Ако имам стотина долара, ще мога...

Басит отваря една пачка и хвърля на Рикс пет двайсетачки.

— А ти, Търговийо? — обръща се той към мене.

— Задръж си парите, Труд — казвам му. — Още не ми се е случвало да експлоатирам честен труженик. Доларите, с които аз се сдобивам, са само излишъци, които парят в джобовете на разни бунаци и глупаци. Когато вися на улицата и продавам за три долара на някой хаплю масивен златен пръстен с брилянт, аз печеля само два и шейсет. И съм сигурен, че той ще го подари на някое момиче, от което ще получи толкова, колкото ако пръстенът струва сто и двайсет и пет. Значи, чиста печалба от сто и двайсет и два долара. Кой от двамата е по-голям факир — той или аз?

— А когато ти продаваш на някоя бедна женица щипка пясък за петдесет цента, за да не избухне лампата ѝ, на каква сума според тебе възлиза нейния брутен доход? Не забравяй, че един тон пясък струва четирисет цента.

— Слушай — казвам му, — аз уча жената да почиства добре лампата и навреме да долива газ. Ако изпълнява съвета ми, лампата няма да избухне. А като ѝ слага пясък, тя е още по-сигурна, че няма да избухне и това ѝ спестява една тревога. То е нещо като Християнска наука в индустрията. Жената плаща петдесет цента, което веднага удовлетворява и Рокфелер, и госпожица Еди^[2]. Не всеки може да задоволи едновременно тези златни близнаци.

Алфрид Е. Рикс само дето не ближе подметките на Бил Басит.

— Мой млади, мой мили приятелю — казва той, — никога не ще забравя твоята щедрост. Но те моля, много те моля, да оставиш кривия път.

— Ах ти, мишка такава — кори го Бил, — свий се в дупката си и си трай. За мене твоите догми и наставления са все едно последно издихание на велосипедна помпа. Докъде те е довела твоята високонравствена система за грабеж, която те въздига като асансьор? До падение и нищета. Дори брат Питърс, който толкова държи да петни изкуството на кражбата с теории за комерсиалност и търговия, също се оказа капут.

— Брат Питърс — казва Бил, — по-добре е да вземеш част от тази валута. Ще ти бъда много благодарен.

Отново казвам на Бил Басит да си прибере парите в джоба. Никога не съм изпитвал уважение към взлома, каквото някои хора изпитват. И никога не съм вземал пари даром, всякога съм давал на хората нещо в замяна — макар и някакъв дребен сувенир, който да им напомня други път да се пазят.

Тогава Алфрид Е. Рикс отново се кланя в нозете на Бил Басит и се прощава с нас. Казва, че ще вземе от някаква ферма конски впряг, с който ще стигне до близката гара, откъдето ще хване влака за Денвър. Атмосферата се поразведри, когато този жалък червей най-сетне изчезна. Този човек беше позор за всяка непроизводителна професия в страната. При всичките му грандиозни планове и елегантни кантори той не би могъл да си спечели дори хляба, ако не беше благоволението на един непознат и може би безскрупулен спец по взлома. Радвах се, че той се махна, при все че ми беше малко жал за него, тъй като знаех, че с този човек е свършено. Какво би могъл да стори той, без да има за начало голям капитал? Алфрид Е. Рикс беше безпомощен като обърната по гръб костенурка. Не би му достигнала хитрост да отнеме на малко момиченце калема за писане на плоча.

Когато останахме сами с Бил Басит, в главата ми се роди една комбинация, съдържаща в себе си малка търговска тайна. Рекох си, ще му покажа на този господин Взлом каква е разликата между бизнеса и труда. Та той беше засегнал професионалната ми чест.

— Аз няма да взема даром нито грош от парите ти, господин Басит — казвам. — Но ако поемеш разносните за съвместното ни

пътуване из опасната зона, където ти предизвика безнравствен дефицит във финансите на това градче, ще ти бъде крайно благодарен.

Бил Басит прие предложението ми и ние се понесохме на запад с първия безопасен влак.

Когато пристигнахме в градчето, наречено Лос Перос, щат Аризона, предложих на Бил да си опитаме още веднъж късмета. В това градче живееше моят стар учител Монтагю Силвър, вече оттеглил се от активна дейност. Но аз знаех, че Монти ще ми пусне сухо да си изплета паяжината, ако му покажа някоя муха, която бръмчи наоколо. Бил Басит каза, че за него всички градове си приличат, понеже работи най-вече нощем. И тъй, ние слязохме от влака в Лос Перос, вълшебно градче в сребърния район.

Аз имах изящен, сигурен комерсиален план — нещо като прашка, с която смятах да цапардосам по главата Бил Басит. Нямах намерение да му задигна парите, докато спи, но исках да го науча на скромност и да му взема за урока четири хиляди седемстотин петдесет и пет долара — с такава сума, мисля, той слезе от влака. Но още щом му намекнах за капиталовложение, той се нахвърля срещу мен и се освобождава от следните термини и изрази:

— Братко Питърс — казва, — идеята ти да завъртим някакво предприятие не е лоша. Аз нямам нищо против. Но ако подхвана нещо, то ще бъде такава умряла работа, че надали някой ще пожелае да стане член на съвета на директорите.

— Аз мислех, че искаш да завъртиш парите си.

— Правя го — казва той, — и то често. Но не мога да лежа само на една кълка. Ще ти кажа, братко Питърс, какво съм намислил: ще отворя игрален дом. Кражбите ми дотегнаха. А не желая да продавам на ръка телове за разбиване на яйца или да правя в цирка хранителни препарати от стърготини. Виж — казва, — хазартът е друго нещо, той е разумен компромис между кражбата на сребърни лъжици и продажбата на изтривалки за перодръжки на благотворителния базар в хотел „Уолдорф-Астория“.

— Значи, господин Басит — казвам аз, — ти отказваш да обсъждаме моето делово предложение.

— Нима не разбираш — възразява той, — че няма да допусна да се създава самарянско дружество в моя район на действие. Не, няма да клъвна.

И ето че Басит наема една стая над някаква кръчма и започва да търси мебели и две-три литографии за разкош. Същата вечер отидох у Монти Силвър, който се запозна с моите планове, и ми отпусна две стотачки. После отидох до единствения магазин в града, в който се продаваха карти за игра, и изкупих всички колоди. На другата сутрин цъфнах в магазина още с отварянето му, като носех у себе си картите. Реших, че съдружникът ми е премислил и е променил намеренията си. Затова исках да върна картите, не даром, разбира се. Собственикът на магазина ги купи, но на половин цена.

Да, да, от тази комбинация изгубих седемдесет и пет долара. Но докато картите бяха у мен белязах ги всичките — до една. Каква работа падна тази нощ. После тук се намесиха търговията и комерсиализмът и хлябът, който бях пуснал по водите, започна да се връща във вид на вкусен пудинг с винен сос.

Естествено, когато Басит откри игралния си дом, аз бях първи там. Той беше купил единствените карти в град а; пък аз различавах гърба на всяка една по-добре, отколкото различавам тила си, когато бърснарят ми показва с две огледала как ме е подстригал.

Когато играта завърши, аз имах пет хилядарки плюс няколко дребни долара, а Бил Басит остана само със своя вандерлуст и с черната си котка, която си беше купил за кадем.

— Братко Питърс — казва ми той, — не е моя работа да се занимавам с работа. Аз съм създаден за черен труд. Когато номер едно във взлома се опитва да замени щангата с асо, то значи, че не постъпва мъдро. А ти имаш много добра система в картите, която ти носи късмет. Вървят ти като на бясно куче тояга. Е, сбогом и всичко хубаво.

Повече не видях Бил Басит.

— Добре, Джеф — казах аз, когато реших, че моят търсач на приключения е завършил разказа си, — дано само си запазил тези пари. Те са значителен работен капитал, ако един ден решиш да промениш живота си и да се заемеш с някаква по-нормална работа.

— И още как! — каза добродетелно Джеф. — Бъди спокоен, така съм ги наместил, че ум да ти зайде. — И той се потупа възторжено по вътрешния джоб. — Хвърлил съм ги до цент в акции от златоносни мини. Всяка акция носи доларче. След година ще се покачат с петстотин процента. И не облагат с данъци. От мината „Синият

лалугер“, откриха я само преди месец. Ако имаш някой и друг долар под ръка, съветвам те да ги вложиш в техните акции.

— Понякога — казах аз — тези мини не са...

— Не — прекъсна ме Джеф, — тази е стабилна работа. Залезът се оценява на петдесет хиляди долара. Гарантиран е десетпроцентов добив месечно.

Той измъкна от джоба си продълговат плик и го метна на масата.

— Не се разделям с него — поясни Джеф, — тъй че нито крадецът може да го задигне, нито капиталистът — да го подправи.

Започнах да разглеждам красиво оформените акции.

— О, това е в Колорадо — възкликнах аз. — Между другото, Джеф, как се казваше онова човече, което с Бил бяхте срещна ли при гарата? Дето после беше заминал за Денвър.

— Алфрид Е. Рикс беше заглавието на тази жаба — отговори Джеф.

— Тъй значи — казах аз. — А председателят на твоята акционерна компания се е подписал А. Л. Фридерикс. Чудя се дали...

— Я да видя! — викна Джеф и измъкна от ръцете ми акциите.

За да отвлека поне донякъде събеседника си от смутни мисли, повиках келнера и поръчах още една бутилка вино — най-малкото, което можех да сторя при тези обстоятелства.

[1] Лудър Бърбанк (1849–1926) — американски растениевъд и селекционер. — Б.пр. ↑

[2] Мери Бейкър Еди (1821–1910) — основателка на религиозната секта Християнска наука. — Б.пр. ↑

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.